

Pablo Casals
Isla Verde N 2 - H 3
Santurce, Puerto Rico

8 de Desembre 1963.

Sr. Felix Millet Maristany
La Ametlla del Vallés
Barcelona.

Benvolgut amic,

Vaig rebre, per conducte de l'Alavedra, la vostra magnífica lletra, que va produir-me una gran satisfacció, car res no pot arribar-me tant al cor, en aquesta Creuada per la Pau que estic realitzant per tot el mon, com sentir que els catalans se n'adonen, i rebre el llur encoratjament.

Fa molts anys que, per les circumstàncies que tots sabeu, faig el sacrifici de viure lluny del meu estimat i enyorat país, que porto constantment al pensament perquè necessito sentir-me'n a la vora. Per aixó em complau tant que me n'arribin veus amigues. Veus de compatriotes que sentin el que representa el fet que, en els moments, justament, que Catalunya no pot expressarse a l'interior, una obra tan Catalana, tan nostra, com "El Pessebre" porti per les capitals de tots els països aquesta "ambaixada d'esperit català, humà i cristià", com ha escrit recentment el Pare Abat de Montserrat contestant a l'Alavedra, amb motiu de la memorable audició donada en el sí de les Nacions Unides davant els Delegats de gairebé tot el món.

Estic agraït a Déu que, a la meva edat, em doni forces per a dur a terme una tasca com la que significa presentar, després del Festival de Prada, aquest darrer agost, "El Pessebre" a Berlin, Londres, New York i New Orleans, amb el que aixó representa d'assaigs amb solistes, cors i orquestra cada vegada diferents. Li estic agraït, i li demano que continui donant-me vida i salut per a dur encara aquesta obra a molts d'altres països, àdhuc a aquells nous i llunyans que la reberen amb tant d'entusiasme en la inoblidable sessió de la O.N.U. i pel món sencer ha d'anar el Missatge de Pau que, amb "El Pessebre", presenta al món Catalunya !

L'Alavedra m'ha llegit la vostra lletra última, que acaba de rebre, parlant de l'audició al Vaticà. Ja sabeu que aquesta era el meu desig, ja molt abans que "El Pessebre" rebés

Pablo Casals
Isla Verde H 2 - H 3
Santurce, Puerto Rico

- 2 -

la consagració universal que representa l'haver estat sol·licitat - i haver-se donat - a les Nacions Unides. No cal dir que continuo amb el mateix fervorós sentiment, i em plauria molt que pogués realitzar-se. Desitjo de tot cor portar personalment la meua obra al Vaticà, i demano que s'expressi i es presenti d'aquesta manera. Precisament hi ha importants entitats artistiques d'aquí que estan molt interessades en aquest proposit, que encara no he comprés ben bé perquè no va reeixir quan ja erem a Assis i a Florencia. Penso, però, que com que l'amic Alavedra ve a Barcelona d'aquí a molts pocs dies, podreu exposar les gestions i la realització d'aquesta audició per a que, abans de tirar-les endavant, jo pugui donar-hi el meu assentiment o fer les observacions oportunes. Amb ell podreu parlar perquè sempre estarà en contacte amb mi, la qüestió, per exemple, de si jo mateix he d'oferir l'audició directament al Vaticà, o al Vaticà han de sol·licitar-me-ho. També podeu exposar-li el vostre punt de vista sobre la qüestió econòmica, car cal preveure les despeses que comporta el trasllat i honoraris de tots els elements que hi prenguin part, i altres detalls cadascun en el moment pertinent.

Aprofito aquesta agradable avinentesa per a, en nom de la meua esposa i en el meu propi, enviar-li els més afectuosos records per a vos i per la vostra esposa, i quedar, amic,

Pau Casals

Barcelona, 31 de desembre del 1963

Mestre Pau Casals
Isla Verde
SANTURCE - Puerto Rico

Benvolgut Mestre i Amic:

A través de l'amic Alavedra vaig rebre la vostra carta del 8 de desembre i vaig tenir el goig de llegir-la als amics de "OMNIUM CULTURAL" i també als amics de l'"ORFEO CATALA". Uns i altres s'han sentit vora vostre en un mateix enyorament, perquè el que vós sentiu per la nostra terra sentim nosaltres envers vós al no poder conviure més de la vora un sentiment que tan estretament ens lliga.

Per això aquí els ~~èxiis~~ del PESSEBRE; i sobretot aquest tò d'ambaixador de pau que li heu sabut donar, els hem viscut com si hi fossim presents.

Lo del Vaticà continua. Ramón Sugranyes, un dels seglars presents en el Concili (l'únic espanyol) que és, com deveu saber, bon amic nostre, s'encarregarà de publicar a l'"OSSERVATORE ROMANO" un article sobre el que representa el pessebre de casa nostra, i com vós l'heu sabut convertir en ambaixador de pau.

Publicat l'article a l'"OSSERVATORE ROMANO" aleshores els amics de Roma ens diràn com cal plantejar l'audició.

No cal dir que no es farà absolutament res sense consultar-vos previament, però el primer pas ha de ser aquest article que ens obrirà el camí.

Miraré de posar-me en contacte amb el vostre germà Enric per parlar també una mica de la qüestió econòmica, i a través d'ell o de l'amic Alavedra, us anirem tenint pràcticament al dia sobre aquesta qüestió.

De tot cor desitjo, estimat Mestre, que aquest any 64 dongui força lluminosa al nom de Catalunya, de la qual en sou el millor ambaixador.

La meua esposa agraeix a la vostra i a vós els vostres records i junt amb mi us saluda amb tot afecte,

PAX ROMANA

MOUVEMENT INTERNATIONAL DES INTELLECTUELS CATHOLIQUES

SECRÉTARIAT GÉNÉRAL
Tél. 037 / 2 26 49

FRIBOURG (Suisse)
C. P. 453

11 de maig del 1964

Senyor Félix Millet Maristany
Avenida José Antonio 634, 7° D
B a r c e l o n a - 7

Estimat amic:

Acabo de rebre la resposta de l'amic Veronese, de Roma, i tal com t'ho prometia en la meua carta del 3 d'aquest mes, te la comunico tot seguit. I a més amb una gran joia, car la resposta és favorable en principi. Heus-la ací: Veronese va ésser ja fa quinze anys l'iniciador d'un CIRCOLO DI ROMA, que té per objecte crear un lloc de contactes intel·lectuals i socials entre els diplomàtics acreditats prop de la Santa Seu i les personalitats de relleu que passen per Roma; en definitiva, el seu objectiu és el contacte entre l'Església i el món internacional. I justament aquest "Circolo", en l'avinentsa de la discussió de l'esquema XVII del Concili es proposa de marcar el contacte entre l'Església i el món amb algunes manifestacions musicals ofertes al Sant-Pare i als Pares del Concili. Ja tenia en projecte l'oratori "Pacem in terris" de Darius Milhaud. I amb gust hi afegirà "El Pessebre" de Pau Casals. Així tenim doncs un marc adequat per a la nostra ofrena al Concili.

Ara bé, cal precisar com més aviat millor tot el que fa referència a l'execució pròpiament dita. Els primers problemes que se'm acuden són els següents: data, fixar entre quines dates extremes l'Orfeó podria anar a Roma (el Concili comença a primers de setembre i s'acaba el 15 de novembre: el mes d'octubre em semblaria doncs el més apropiat); finances, els organitzadors no disposen de grans recursos i el cop seria fer el concert per invitació (els membres del Concili son uns tres mil i encara que no hi vinguin tots, no deixaran gran lloc per al públic...); ara bé, el concert representa una suma enorme, tenint en compte el viatge de l'Orfeó, l'orquestra i els solistes, l'impressió dels programes, etc.: ¿som nosaltres capaços d'aportar la despesa total de la operació? ; preparació "diplomàtica", l'actual ambaixador d'Espanya prop de la Santa Seu és Garrigues, un home conegut com liberal, que segurament podria facilitar la cosa en lloc de crear dificultats; ¿qui ha de prendre l'iniciativa prop d'ell? Veronese pensava en el Cardenal Albareda - però, ja el coneixem. Caldria exercir una forta pressió damunt d'ell.

Ja veus que no manquen problemes. Ves-hi reflexionant. Em penso que caldria que ens vegéssim tu i jo. Com data possible, hi ha la meua conferència a la Setmana Social d'Espanya, a Barcelona, el 15 de juny. Amb aquesta ocasió, vindré just per un parell de dies a ciutat i potser la podriem aprofitar. Però mentres tant, ja cal anar avançant els preparatius. Espero, doncs, la teua resposta i t'envio una cordial abraçada

R. Auger de Franca

Barcelona, 13 de maig del 1964

Sr. D. Ramón Sugranyes de Franch
8, Avenue du Moléson
F R I B O U R G

Estimat amic:

Rebo la teva de l'11 de maig i la contesto a volta de correu.

Francament estic content perquè preveig una cosa interessant i, com tú, crec que convindria que ens veiessim.

Entretant, jo faré gestions aquí per veure si els problemes de tipus financers es poden resoldre i, en cas afirmatiu, potser sense esperar el 15 de juny, miraré d'aprofitar un possible viatge a París per arribar-me a Fribourg.

Ves-me tenint al corrent del que tú sàpigues i jo faré el mateix.

Gràcies per tot! i una abraçada

Barcelona, 8 de maig del 1964

Senyor Ramón Sugranyes de Franch
8, Avenue du Moléson
FRIBOURG

Estimat amic:

Rebo la teva carta de 3 de maig i espero amb
la il.lusió amb què pots pensar les teves notícies,
tot agraint-te les que m'avances.

Una abraçada,

Ampli a l'air el 13
c/ prioritat O. Català

a / id. P. Llorens

c/ nostre Roma

12.30 in 7
2.30

filon 24.12.6

Barcelona, 21 juillet 1964

Carissimo,

Depuis hier soir nous avons cherché deux fois à t'atteindre au téléphone, malheureusement sans succès. J'étais ici avec mon ami Monsieur Félix Millet, président de l'Orfeo Català, initiateur du projet de concert Casals à Rome. Avec lui nous avons fait le tour de la situation: l'"Alcalde" (maire) de Barcelone serait prêt à prendre l'initiative à son compte et à prêter l'orchestre municipal à la seule condition de recevoir de Rome une invitation. Je te prie donc très instamment de la faire, je pense au nom du Circolo di Roma. Tu pourrais dire que le Circolo veut offrir ces trois concerts au Concile et qu'il songe à l'œuvre de Pabl Casals, qui est un chant au Prince de la Paix et qui a été exécutée aux Nations Unies à New York, comme à un exemple du rayonnement du christianisme dans le monde.

Une lettre analogue pourrait être envoyée à Mgr l'Archevêque, qui a déjà été prévenu et sollicité pour qu'il préside à un pèlerinage de Barcelone (ton idée !), ainsi qu'à M. Félix Millet, pour qu'il puisse enchaîner les démarches nécessaires auprès du Gouvernement.

Et puisque j'en suis à te demander des lettres, je te prierais encore d'envoyer un mot à Pablo Casals lui-même, actuellement à Molite-les-Bains (Pyrenées-Orientales). Vis à vis de Casals, je crois que la lettre devrait avoir un ton quelque peu différent des précédentes, plutôt pour lui demander de bien vouloir venir diriger son œuvre et offrir au Concile son message de paix.

Le dernier soir de mon séjour à Rome tu m'avais laissé entendre que quelques difficultés auraient surgi du côté du Circolo lui-même. Qu'en est-il ? J'ai l'impression que désormais, si l'on peut montrer que la Ville de Barcelone, avec le Maire et l'Archevêque, sont dans le coup, il n'y aura plus aucune difficulté d'ordre diplomatique. Celles de police, qui peuvent surgir ici, c'est à nous de les aplanir, grâce à l'invitation émanant du Circolo di Roma...

Encore un point: il faudrait fixer dès que possible la date. Il semble que Casals préférerait que ce fut encore en octobre, quoique tout à fait vers la fin (le samedi 31 ?). Mais c'est à vous de prendre la décision.

Nous venons maintenant de t'envoyer un télégramme et M. Millet cherchera à te téléphoner. Mais j'aime mieux te confirmer tout cela par écrit pour plus de clarté.

Bonnes vacances et mille amitiés à tous,

COPIA

Telegramma

VIA

RADIAR
RADIAR-ITALCABLE

R O M A

ITALIA

21 julio 1964

N.L.T.

VERONESE

VIA CADLOLO 21

fr. d. mille - in ritardo
Date

VERONESE

ROMA

Pregoti mandare lettera invito dal Circolo di Roma ad
Alcalde Barcelona Arcivescovo Felix Millet Presidente
Orfeo Català indirizzo Amadeo Vives 1 stop Millet cercherà
telefonarti intanto pregoti telegrafare conformita Orfeo
Català. Tuo

SUGRANYES

R. Sugranyes, Av. José Antonio, 634 - BARCELONA-

Capellades, 30 de juliol del 1964

Senyor Félix Millet Maristany
Av. José Antonio, 634, 7.
B a r c e l o n a - 7

Benvolgut amic:

Acabo de rebre un telegrama de Roma, de l'amic Veronese, que m'ha deixat baldat. Te'n copio el text exactament: COMUNICAZIONI RICEVUTE QUESTA MATINA INDUCONO CIRCOLO SOSPENDERE PREPARAZIONE TUTTE MANIFESTAZIONI PREVISTE RIPETO TUTTE E NON SOLO PESSEBRE.

Què vol dir això ? Cal que renunciem definitivament a les nostres esperances sobre la possible execució romana del "Pessebre"? Jo, per part meva, no m'hi puc resignar i escric immediatament a Roma, per veure si es pot fer quelcom per tal de salvar el nostre projecte. Potser rebré una carta dient-me com ha anat la cosa i quines són les raons que ho han fet suspendre tot... No sé res, però el cor em diu que potser el nostre projecte ha fet esfondrar tota la iniciativa presa pel "Circolo di Roma". No fora estrany, car la força dels qui podrien oposar-s'hi és molt grossa. Déu dirà. Però crec que no hem d'abandonar la partida al primer entrebanc.

M'agradaria molt poder-me parlar amb tu de viva veu. Suposo que qui queda en peu el projecte d'anar a Vic el dissabte, dia 8. Jo he escrit a en Triadú que hi pujaré amb la meva muller - i potser una de les meves noies -, que visitarem la catedral i el museu el dissabte a la tarda i que després us buscaré al Palau episcopal. Per passar la nit, li dic que es posi d'acord amb tu per fer el que resulti més convenient. De totes maneres, el diumenge al matí hem d'ésser a Cantonigròs; podem doncs passar la nit a Vic o a Cantoni o a Collsacabra - on sigui, mentre ens resti una hora per parlar.

Si pots, fes-me saber notícies. Veig que des d'ací és més fàcil escriure una carta que telefonar...

Estic tant preocupat com tu, com et pots imaginar. De moment, crec millor no escampar la notícia de Roma. Jo la vaig donar ahir al Pare Abat, amb qui vaig tenir ocasió de conversar, però demanant-li reserva, fins que tinguem notícies noves.

Una abraçada del teu fidel

R. Lluçman

Barcelona, 3 d'agost del 1964

Senyor Ramón Sugranyes de Franch

CAPELLADES

Estimat amic:

La teva carta del 30 s'ha creuat amb el meu telegrama que et vaig cursar demanant-te que avui em telefonessis.

Per si no ho fas, i perquè realment és més senzill que parlar per telèfon, t'envio aquestes ratlles.

No cal dir que estic desolat, i darrerament ja m'ho temia. No està tot perdut i penso, una vegada més, fer un viatge i anar a Roma per tractar amb els uns i els altres i, si realment el que impossibilita el nostre projecte és una qüestió política, demostrar-los-hi que precisament la posició política és fer el PESSEBRE a Roma. *miller*

Sé que en Pau Casals ha escrit directament a en Veronese explicant una mica el que el PESSEBRE ha estat a l'O.N.U. i apretant per a que l'audició es faci. Potser això anirà bé davant de Roma.

Pel que fa referència al dissabte, dia 8, nosaltres a les 10,30 serem a Vic a la porta del Palau Episcopal. Allí hi haurà en Pau Riera i aleshores farem el programa. De totes maneres jo hauré de continuar viatge a S'AGARO, per ser a Càn Tonigros el dia 9 al migdia.

Com que suposo que ens veurem davant del Palau Episcopal ja ens posarem d'acord per tenir un canvi d'impressions, que crec, realment, és important,

Una abraçada,

Banco di Roma
Il Presidente

Sab Candido le 11 août 1964

Monsieur Pablo Casals

PRADES

Cher Maître,

je viens de recevoir à la montagne, où je me trouve en vacances, votre lettre du 27 juillet, déjà dépassée par les événements, comme vous l'avez peut-être appris par vos amis de Barcelone.

En effet, des raisons impérieuses d'organisation ont amené le Circolo di Roma, dont je suis le vice-président, et qui en avait pris l'initiative, à suspendre la préparation des manifestations artistiques qui auraient dû avoir lieu au cours de la troisième session du Concile (14 septembre- 15 novembre).

Parmi celles-ci se trouvaient l'exécution de la Symphonie "Pacem in terris" de Darius Milhaud, un recital de textes religieux de Shakespeare et votre "Pessebre", dont nous avait notamment parlé mon ami le professeur Ramon Sugranyes de Franch.

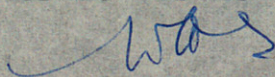
Nous avons examiné avec un véritable enthousiasme la possibilité de vous voir diriger votre Oratorio à l'Auditorium du Palazzo Pio, qui se trouve en proximité du Vatican et qui est tout fait pour accueillir de telles manifestations artistiques. Nous avons même inclus ce concert parmi ceux que nous avons proposés particulièrement à l'attention du Saint Père, en vue d'en souhaiter la présence.

Mais, je le répète, de graves difficultés d'ordre technique et administratif nous ont amenés à interrompre nos démarches en ce sens et pour l'ensemble des manifestations.

Maintenant la période des vacances, qui fait relentir sensiblement toute activité à Rome, a laissé la situation en cet état, et rien ne pourrait être conclu avec efficacité. Cependant dès ma rentrée à Rome début septembre ou, au plus tard, après la reprise du Concile, je m'empresserai d'examiner encore de plus près la possibilité de réaliser cette excellente manifestation artistique en d'autres formes et je ne manquerai pas de tenir au courant, de tout ce que je pourrai faire ou conseiller à ce sujet, Monsieur Sugranyes.

Je vous exprime toute ma reconnaissance pour la confiance dont votre lettre m'est témoin, et je vous prie de croire, cher Maître, à l'expression de ma plus vive admiration et de toute ma sympathie

Vittorino Veronese

PAX ROMANA

INTERNATIONAL CATHOLIC MOVEMENT FOR INTELLECTUAL AND CULTURAL AFFAIRS

GENERAL SECRETARIAT
Tel. 037 / 2 26 49

FRIBOURG (Switzerland)
C. P. 453

Reference

Capellades, 18 d'agost del 1964

Senyor Félix Millet i Maristany
B a r c e l o n a .

Estimat amic:

Rebo ara la teva carta d'ahir, en el moment en què t'anava a escriure. En efecte, acaba d'arribar-me també carta de l'amic Veronese, en la que explica clarament tot el que ha passat. M'incloïa una còpia de la carta que ell ha adreçat al Mestre, que és suficientment explícita. En la que m'escrivia a mi, diu textualment: "Il testo del mio telegramma è sincero (subratllat d'ell): abbiamo deciso di non dar corso alle iniziative del Circolo di Roma, Tutte (altre subratllat), perchè non possiamo assumerne la gestione finanziaria che - contrariamente al previsto - si è rivelata onerosa e complicata. Ti prego, quindi, vivamente di non dare altra interpretazione e di informare i tuoi amici di quanto ti ho telgrafato ed ora ti preciso. La stessa risposta do a P.C. che mi ha scritto direttamente, con mio grande onore e piacere."

I tot seguit, com en la carta al Mestre, deixa una porta oberta: "Tuttavia, restano ancora aperte due possibilità: o che si possa riprendere l'intera gestione per nuovi interventi (cioè trovando un "impressario" di assoluta fiducia) o che il Pessebre sia eseguito per diretta iniziativa dei catalani al Concilio. In questo secondo caso, non si dovrebbe ricordare il tentativo fallito del Circolo di Roma. Su queste due ipotesi non posso ora essere più concreto, da qui, e occorrerà attendere il mio ritorno a Roma ai primi di settembre."

Així està doncs la cosa: fracassat el primer intent - i no per raons que tinguin res a veure amb nosaltres -, però amb possibilitats de represa. T'envio de moment la carta adreçada al Mestre, escric de nou a Veronese i t'asseguro que aquesta serà la primera cosa que jo podré fer a Roma a l'arribar el dia 10 de setembre, si Déu vol. Llavors, per poc que ~~vegi~~ vegi una sortida, et telegrafiaré i et pregaré que vinguis tu mateix a Roma. De totes maneres, confio que abans de sortir jo cap a Suïssa, el 4 o 5 de setembre, ens podrem veure nosaltres dos.

Gràcies pel teu oferiment de portar-me a Olot. Ara mateix escriuré al Sr. Llach en el sentit que tu indiques i ja et tindrà al corrent del que decideixin.

I gràcies també per l'oferiement de parlar al President de la Diputació. Fes-ho si et plau i torna'm després els documents de l'interessat. Cercaré també un altre camí, perquè potser valen més dos que un de sol.

Fins a aviat, així que tingui altres notícies d'Olot de Roma, amb una abraçada ben cordial,

Ramon

Recibo del
TELEGRAMA

34494

Para:

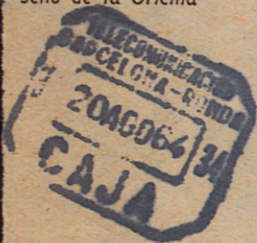
Remene

Importe

104*80

ELT

Sello de la Oficina

PABLO CASALS
HOTEL RICHMONT
G E N E V E - SUIZA

SUPPOSE REÇUE LETTRE VERONESE STOP VU DIFFICULTES
ADMINISTRATIF AU SUJET CONCERTS EN GENERAL TELEGRAPHIONS
VERONESE REAFFIRMANT SOLUTION FINANCIERE PESSEBRE STOP
DEMAIN REUNION AVEC SUGRANYES JOAN POUR PRENDRE
DECISIONS ECRIVON STOP SALUTATIONS

MILLET

20/8/64

Barcelona, 21 de agosto de 1964

Illmo. Signore
Avv. Vittorino Veronese
Via Tintori, 18
SAN CANDIDO (Bolzano)
=====

Distinguido amigo:

Me permito referirme a las conversaciones habidas primero y a la correspondencia cruzada después con nuestro común amigo Sr. Sugranyes de Franch, en relación con la audición del PESEBRE en Roma.

Asimismo, a la correspondencia cruzada entre Ud. y el maestro Pablo Casals, cuyas copias conozco.

De todo ello deduzco que la suspensión de la audición proyectada es debida a razones de tipo administrativo y financiero.

Este es precisamente el motivo de esta carta.

Desde el primero momento nuestra intención ha sido la de correr nosotros con los gastos de viaje y estancia de los elementos que debían intervenir en la audición del Pesebre, o sea: Dirección, Orquesta, Coro (Orfeo Catalá) y solistas. Desde el punto de vista económico los organizadores romanos sólo debían hacer frente a los gastos de local y a las invitaciones para los asistentes. El punto de vista administrativo, pues, por lo que al Pesebre de Pablo Casals hace referencia, está prácticamente resuelto y en este sentido puedo darle las garantías que juzgue necesarias (incluso una garantía bancaria).

Resuelto este punto que parece es el que ha motivado la suspensión, permítame que me extienda en algunos aspectos también importantes.

Para el maestro Casals como para nosotros, esta audición del Pesebre, colma una gran ilusión, la de dar delante del Papa la gran obra que el mismo maestro Casals ha bautizado como cruzada para la paz.

Si el problema es únicamente de "empresario" como Ud. vé, en cuanto al Pesebre se refiere, este empresario somos nosotros. Si por razones que son perfectamente comprensibles no entra ello en el marco del Concilio. Si por ejemplo, y lo comprendo perfectamente, no es aconsejable en dicho marco dar la audición sólo de una obra, y las demás audiciones previstas no son posibles por razones de tipo económico, al no poder darse las otras debe anularse la primera. ¿No podría prepararse la audición del Pesebre fuera del Concilio, pero con la presencia de S.S. y de aquellos Jerarcas de la Iglesia a los que invitara S. S., o los organizadores tuvieran interés en ello?

Entonces el problema se reduciría a encontrar el grupo iniciador económicamente apoyado, repito, en cuanto a los gastos antes indicados por el grupo de Barcelona.

Este grupo iniciador, podría ser o el Círculo de Roma, o, por ejemplo, el que patrocina los festivales de Ombria (no sé exactamente el nombre) que cuidaron de la primera audición del Pesebre en Europa, la cual por voluntad del maestro Casals se dió en Assisi. Tengo la seguridad que no sería difícil, repito, resuelto siempre el problema económico, encontrar este grupo iniciador.

Por razones que el amigo Sugranyes le explicó, la iniciativa no puede partir de Barcelona, aunque aquí se acoja con tanta emoción que desde aquí se cubran los gastos. Es por ello que deberemos encontrar el grupo iniciador en Roma. El que realmente podría ofrecer la audición y de hecho ya lo hizo en la carta dirigida a Ud., es el mismo maestro Pablo Casals, de tal forma, que si Ud. lo estimara procedente, podría seguirse este camino.

La audición tendría el carácter de homenaje a S.S. y sería rigurosamente por invitación, de forma que este carácter quedaría claramente confirmado.

El maestro Casals tiene en ello puesta su gran ilusión y no tengo que decirle como también el Orfeo Catalá, que ya ha cantado delante de los Papas dos veces: Pío XI y Juan XXIII, y yo me atrevo a insistir por la extraordinaria significación que ello tendría, principalmente si el Maestro se ve obligado a dar una audición en Moscú, a lo que no podrá negarse tratándose de una obra religiosa que glorifica la Paz, y teniendo en cuenta que desde hace tiempo viene siendo solicitado desde aquella Capital.

El amigo Sugranyes le ha hecho presente todo lo que ello significa y yo estoy seguro que Ud. sabrá calibrarlo debidamente y que de consiguiente sabrá excusar mi insistencia. En realidad, lo realmente importante es poder dar la obra delante del Pontífice, y es por ello que un grupo entusiasta de esta tierra se hace cargo del esfuerzo financiero que representa, aún sabiendo que es realmente cuantioso.

Todo ello tiene, por otra parte, una cierta urgencia. El Orfeo debe prepararse y el maestro debe combinar sus planes de viaje con las innumerables peticiones que recibe de todas partes del mundo. Como él le ha indicado, las fechas más convenientes serían los últimos días de octubre.

Si Ud. cree que el viaje a Roma de uno de nosotros puede acelerar una decisión, estamos dispuestos a realizarlo, y así, si debiéramos dejar aparte la primera iniciativa de dar el concierto dentro de la órbita del Concilio, podría enfocarse como un acto al margen, aún cuando aprovechando la presencia de los Padres Conciliares.

Una vez más le ruego perdone la espontaneidad de esta carta que me sirve también para saludarle cordialmente y con todo afecto,

1963 SEP 17 20
Empresa Nacional de
Telecomunicaciones

TELEGRAMA
VIA
ENTEL

919

PABCD103/UCE64738 ROMA 16 17 1658
= ELT = MILLET JOSE ANTONIO 639 BARCELONA7 =
NEGOCIACIONES EN CURSO CON EIPERANZAS NO PARA
OCTUBRE ESCRIBIRE = SUGRANYES +

MOD. 97 - 12.000-XII-63

D. Felice: No li he reespedit perquè
din no para octubre. Per tant t'expere
l'assumptu. h.

EMPRESA NACIONAL
DE TELECOMUNICACIONES
17 SEP 1964
BARCELONA

PAX ROMANA

MOUVEMENT INTERNATIONAL DES INTELLECTUELS CATHOLIQUES

SECRETARIAT GÉNÉRAL
Tél. 037 / 2 26 49

FRIBOURG (Suisse)
C. P. 453

26 de setembre del 1964

Senyor Félix Millet Maristany
José Antonio 634
B a r c e l o n a - 7

Molt estimat amic:

M'he decidit a fer una pausa en l'atrafegament del Concili per venir a veure la família ... i els altres tràfecs de Fribourg. Vaig arribar ahir al vespre i t'escric aquest matí mateix, per no deixar-te més temps sense notícies.

Els mitjans de comunicació han jugat aquesta vegada contra nosaltres: la meva adreça a Roma no era, aquesta vegada, el "Ritiro del Sacro Cuore" i el teu telegrama del 16 de setembre va arribar-me per una casualitat providencial; la meva resposta va ésser tramesa a una adreça equivocada de Barcelona i me la van tornar; el teu telegrama de Paris, per un misteri inexplorable, m'arribà des de Fribourg per correu - és a dir massa tard; i finalment la teva carta del 15 me la donà el Cardenal Albareda en ple Concili, el dia mateix en què jo anava a sortir de Roma (abans d'ahir). Sembla mentida un conjunt tan seguit de circumstàncies adverses !

Per aquesta raó no he pogut fer la gestió prop del senyor Bisbe de Solsona; només vaig tenir temps de parlar amb el seu familiar (que fa d'"acomodador" al Concili) i de prendre cita per a un dels primers dies d'octubre, quan jo tornaré a Roma, si Déu vol. Perdona aquest nou retard, del qual ja et dic les raons complexes i involuntàries.

La meva adreça segura a Roma durant el Concili és: "Permanenza delle O.I.C. - Borgo Santo Spirito 8 - Roma". Allí saben com localitzar-me a qualsevol hora.

Quant a l'altre afer, et puc assegurar que me'n he ocupat moltíssim i que l'amic Veronese ha estat d'una ajuda preciosa de tots els instants. Havíem posat en marxa dos camins, que tots dos semblaven bons: un per la RAI (radio-televisió italiana) de molt el millor i un altre per l'Associació internacional de música religiosa, el secretari de la qual, Monsenyor Romita, estava entusiasmat. Però... vam voler fer saber al Papa de què es tractava. Si hagués dit que sí, tot s'hauria aplanat. I amb terrible decepció vam rebre la resposta de que el Papa no desitjava que se li oferís cap manifestació abans de Nadal. Sembla més la resposta d'un sant home aclaparat de feina i de preocupacions que una fàgida d'estudi diplomàtica. Així ens ho ha assegurat el missatger. Ara hem doncs d'insistir per més endavant, cap a la primavera. Veronese ja ho ha fet saber al Mestre per via d'un italià que fou l'organitzador de l'execució a Nova York (és un membre del secretariat de les Nacions Unides), que

de part del Mestre s'havia interessat també en aquest afer.
Es tracta de l'enginyer Passilli.

La represa de l'afer per la primavera la farem ~~xxx~~ tal
com l'haviem imaginada ara per la tardor. Ara és evident que
si una de les nostres autoritats eclesiàstiques hi volgués
donar un cop de mà, seria molt millor. Però, ¿qui? Creus que
el nostre senyor Arquebisbe hi estaria disposat? O un altre
dels Bisbes? Fins ara no he gosat remoure la qüestió. Si et
ve alguna intuïció genial, no deixis de comunicar-me-la. T

Com veus, aquesta carta et porta poques novetats positi-
ves. Però almenys la seguretat de què ni una cosa ni l'altra
no es perdran per culpa meva - ni teva!

Jo penso ésser a Roma el dia 4 o el 5 d'octubre. Escriu-
me allà, a l'adreça que et dono més amunt. I com sempre, rep
una abraçada ben cordial

Ramon

Barcelona, 29 de setembre del 1964

Sr. D. Ramón Sugranyes de Franch
O.I.C.
Borgo Santo Spirito- 8-

R O M A

Estimat amic:

Gràcies per la teva carta del 26 setembre.

Realment, un seguit de circumstàncies ha fet difícil la nostra comunicació. De totes maneres, no hauriem arreglat res, potser jo hauria estat una mica més tranquil al poder contestar definitivament a l'amic Alavedra, que en parla en nom d'en Pau Casals.

Quina llàstima no haver pogut resoldre lo del Pessebre! Ja he comunicat a l'Alavedra el text de la teva carta, com vaig comunicar-li el del teu telegrama.

Ara el que cal és preparar les coses per la tardor, però crec que tot ha de sortir de Roma, doncs si bé és fàcil que les nostres autoritats eclesiàstiques tinguin la iniciativa d'un concert a l'ORFEO, en canvi veig difícil que ho facin quan es tracta del Mestre Casals. Crec, però, que no s'hi oposarien, sinó tot el contrari, si la iniciativa és d'un grup de Roma, amb invitació oficial a la Jerarquia eclesiàstica i a les autoritats civils de la ciutat. Això pot arreglar-ho tot. Aquesta és la fórmula ja projectada.

Et repeteixo el que he ofert tantes vegades: un viatge meu a Roma, si creus que això pogués portar les coses a bon terme. Si creus que convindria tocar directament a l'Ambaixador, ho podria fer acompanyat d'un gran amic d'ell. Pel teu govern, jo estaré el mes d'octubre a Barcelona, però el mes de novembre tinc d'anar a Canaries i, per tant, durant la primera quinzena estaré pràcticament absent.

Una abraçada,

Roma, 8 d'octubre del 1964

Estimat amic:

A l'arribar aquí, fa tres dies, vaig trobar la teua carta del 29 de setembre i la de la teua secretària, de l'endemà. Hi contesto avui, tantost he pogut parlar amb el senyor Bisbe de Tolosa. La seva acollida ha estat molt simpàtica. No ha posat cap obstacle a accedir al que li demanàvem i que jo li recordava. La única cosa que li mancava, - sembla -, és una indicació del tipus de cartes dels altres Bisbes "per seguir el mateix criteri". Seguint les seues indicacions, li he deixat la del Sr. Arquebisbe de Barcelona, que em tornarà amb una còpia de la teua, i t'adreçarà a tu la carta original.

Em plaça de poder-te donar així al menys una resposta favorable... D'altra, continua en pantanegada. No he pogut encara parlar-ne amb Veronesi. Tasseguro que aquí es treballa de valent i ningú té temps per fer tot el que voldria. Aquests dies, he estat embolicat en la redacció d'una declaració dels Auditors reglars en sessió plenària - que encara no sabem ni es podrà pronunciar... i que no t'aré jo qui la llegeixi. Però aquest és el tipus de feina discreta i constant que cal fer aquí.

Pel demà, el Concili va molt, molt bé. I els debats són cada dia de més altura i més apassionants.

Si Déu vol, arribaré a Barcelona el dia 15 d'aquest mes, en avió. I el dia 16 aniré a Olot per fer la conferència que tan sembla interessar-vos. I hi podràs

venir tu? Seria una ocasio' excellent per poder tenir una
llarga conversa, car de temes no en manquen - i no
pó' el temps per tractar-los. L'amic Blach m'a enviat
un telegrama de confirmacio'. Ara espero carta per saber
com vaig d'anar fins a Olot.

Compro doncs que ens veurem d'ací una setmana.
Mentre tant, una abraçada ben cordial

R. Fugranyes de Franquesa

Perdre en contacte per veure el
dia 17 o 18 o 19 a Banyoles. Molt
el dia 17. Quan arribi en tren 2^a.
Que em pugui dir alguna
cosa.

h,

Demà dissabte al matí quan arribi d'Olot
cap a la 1 telefonare al despatx.

De totes maneres, de 5 a 8 Tarda estare lluitant
perquè ^{dinnering} ~~allunys~~ se'n va a Igualada

Cyreni 22/8/64

11 mots

No pot donar encara el pàg. definitiu.

Ben que el p. de: Ines clau
de p. el final.

Ben que es resolbrà.

he iniciatme he de sub. el
Olei Català (Per Caros?)

Des de després de Confusió
tot a l'iniciatme tot anirà
com una roda. Tot entre unes.

INTERPRETACION DEL PREAMBULO DEL TELEGRAMA

Recibido de

1.º Destino.

2.º Origen.

3.º Núm. del telegrama.

4.º Núm. de palabras.

5.º Fecha de depósito.

6.º Hora.

En el número de palabras están comprendidas las que corresponden al destino, dirección completa, texto y firma del telegrama.

Para

la Ametlle

de

Belluor

núm.

282

palabras

17

depositado el

29

a las

21

Enviada letra veronesa STOP a partir 1º agosto
sera grand hotel prades salutations Naverde

Fribourg, 10 de març del 1965

Senyor Félix Millet Maristany
B a r c e l o n a .

Benvolgut amic:

En ocasió d'un ràpid viatge a Roma, per la promoció dels nous Cardenals, l'amic Veronese va posar-me en relació amb Monsenyor Romita, president de la Federació Internacional dels "Pueri Cantores", interessadíssim en la possible execució del "Pessebre" a Roma. Vaig tenir amb aquest senyor una conversa de dues hores. I em sembla que hem trobat definitivament el desllorigador del problema que ens interessa.

La intenció de Mons. Romita - que coneix molt bé l'orfeó i el Mestre Millet, per no parlar del Mestre Casals, naturalment - fóra d'organitzar el concert en una església, segurament la del Gesù, al cor mateix de Roma, una església immensa, amb condicions acústiques immillorables. El concert l'oferiria la Federació internac. dels "Pueri cantores", dins del marc del Concili i amb la idea de la pau, puix que es tracta d'un oratori de Nadal. Com pretext, li caldria que hi hagués un chor d'infants, els mateixos de l'Orfeó, vestits amb alba blanca i la creu de fusta - simple justificació per tal de donar el patrocini de la Federació.

Ja em diràs si això és possible. A més, li caldria, com més aviat millor, tenir entre les mans alguns programes del Pessebre, sobre tot si n'hi ha en italià, de l'execució de Florència. I el text complet del "libretto", també si fos possible en italià. Oi més, si hi hagués algun disc del Pessebre li aniria molt bé. I finalment, una col·lecció de retalls de diaris, sobre tot els de Nova York i algun altre, també en italià o en espanyol (de l'execució de Mèxic) o en francès.

Per l'execució romana, alguns punts importants resten a precisar: primerament el d'un Comitè d'honor. Aquest Comitè tindria com objecte servir de paravent. Caldria doncs que hi hagués el Senyor Arquebisbe de Barcelona i l'Ambaixador d'Espanya al Vaticà. Aquest darrer ha estat interrogat novament per Veronese i ha declarat que no s'oposaria a l'execució. Passar d'una actitud passiva a un apoi actiu, no serà gens fàcil. ¿Podries tu mateix fer-hi alguna cosa? A Roma mateix, podríem posar en el Comitè l'amic Veronese i algunes personalitats musicals, deixant de banda el Card. Albareda, car ell mateix refusà desgraciadament.

Pel que fa a les despeses, tot resta com havíem previst, amb la certitud de tenir llocs reservats per als "peregrins" que vindrien de Barcelona. El preu de l'arranjament de l'església, programes, invitacions, anuncis, etc. caldrà estudiar com es satisfà. Un pressupost que férem amb ell ràpidament pujava unes quinze a vint mil pessetes. En canvi, no sembla fàcil organitzar un altre concert a Itàlia. Ho tornaré a estudiar. Però em diuen que disminuiria la importància de la ~~XXXX~~

2)

audició única a Roma. Potser es podria pensar en una etapa a França o bé lluny de Roma, a Venècia per exemple. Però em manquen lligams.

Crec haver resumit així la nostra conversa. El punt més difícil seguirà essent el del Comité d'honor, o sigui la participació de l'Ambaixador Garrigues. Creus que el Mestre l'acceptaria? Aquest és el primer punt. El segon és l'acceptació de l'Ambaixador mateix...

Espero doncs notícies teves. En els moments actuals, estic molt angositat per totes les que m'arriben de Barcelona i, sobre tot, de Montserrat. Que Déu ens ajudi !

Els meus respectes a la teva muller, una salutació afectuosa de la meva, i aquella abraçada cordial de sempre

Ramon

Barcelona, 15 de març del 1965

Sr.D. Ramón Sugranyes de Franch
8, Avenue du Moléson

F R I B O U R G (Suïza)

Estimat amic:

Corresponc a la teva del 10, que he trobat just en arribant d'un viatge a París.

Crec que les coses del "PESSEBRES" estan ben enfe-
cades i crec també que no és ^{im}possible arribar a reïxir en lo
del Comité d'Honor que, según tú, és el punt més difícil.

En canvi, crec que el punt realment important és
el de l'assistència del Sant Pare, amb l'enquadrament del
concert dintre de l'ambient del Concili. Si no és així, ho
veig pràcticament impossible perquè la qüestió econòmica
només es podrà resoldre a base de l'assistència dels peregrins,
al concert, i sempre que hi hagi la presència de San Santedat.
La idea del concert a l'església em sembla perfecta.

Em posaré en contacte amb l'Alavedra per a que pre-
pari un dossier de documentació, però t'agrairia que tú em
diguessis alguna cosa sobre el punt concret de l'assistència
del Papa.

Ara bé, el meu pensament seria: anar a Roma un grup
d'aquí amb posicions fortes prop de l'Ambaixador i altres per-
sonalitats vaticanes, i no sols a través de gent de casa nos-
tra sinó d'amics de Madrid, ben introduïts.

Quan tingui dades concretes t'escriuré, perquè con-
vindria que tú vinguessis. Per endavant, podries dir-me quin
temps seria per a tú el millor? Vindries, naturalment, invi-
tat per nosaltres.

Lo de Montserrat encomanem-ho tots a Déu; Ell hi
farà més que nosaltres, i jo personalment tinc una gran fé
i sòc optimista. Ja en parlarem.

Una abraçada,

Barcelona, 15 de març del 1965

Sr. D. Ramón Sugranyes de Franch
8, Avenue du Moléson

F R I B O U R G (Suïza)

Estimat amic:

Corresponc a la teva del 10, que he trobat just en arribant d'un viatge a París.

Crec que les coses del "PESSEBRE" estan ben enfocades, i crec també que no és impossible arribar a reïxir en lo del Comité d'Honor que, segons tu, és el punt més difícil.

En canvi, crec que el punt realment important és el de l'assistència del Sant Pare, amb l'enquadrament del concert dintre de l'ambient del Concili. Si no és així, ho veig pràcticament impossible perquè la qüestió econòmica només es podrà resoldre a base de l'assistència dels peregrins, al concert, i sempre que hi hagi la presència de Sa Santedat. La idea del concert a l'església em sembla perfecta.

Em posaré en contacte amb l'Alavendra per a que prepari un dossier de documentació, però t'agrairia que tu em diguessis alguna cosa sobre el punt concret de l'assistència del Papa.

Ara bé, el meu pensament seria: anar a Roma un grup d'aquí amb posicions fortes prop de l'Ambaixador i altres personalitats vaticanes, i no sols a través de gent de casa nostra sinó d'amics de Madrid, ben introduïts.

Quan tingui dades concretes t'escriuré, perquè convidria que tu vinguessis. Per endavant, podries dir-me quin temps seria per a tu el millor? Vindries, naturalment, invitat per nosaltres.

Lo de Montserrat encomanem-ho tots a Déu; Ell hi farà més que nosaltres, i jo personalment tinc una gran fe i sóc optimista. Ja en parlarem.

Una abraçada,

F.M.

Barcelona, 17 de març del 1965

Sr.D.Ramón Sugranyes de Franch
8, Avenue du Moléson

F R I B O U R G (Suïza)

Estimat Ramón:

Acabo de veure l'Alavedra, el qual em confirma el que ja em pensava.

L'important és la presència del Sant Pare, i que el concert tingui, quan menys, "ambient" de Concili.

Aquest és, - repeteixo - el punt important. Pot dir-me'n alguna cosa?

Una abraçada,

Fribourg, 19 de març del 1965
8, avenue du Moléson

Senyor Félix Millet Maristany
Avda. José Antonio, 634 - 7º
B a r c e l o n a - 7

Estimat amic:

Acabo de rebre les teves dues cartes, del 15 i del 17 d'aquest mes, i et contesto tot seguit per tranquil·litzar-te.

Naturalment, tot l'enfoc de l'execució del PESSEBRE a Roma va ésser fet dins de la perspectiva del Concili i amb l'esperança de que el Sant Pare en persona hi assisteixi. Aquest pensament estava tan clar en l'esperit de Monsenyor Romita i en el meu, que se'm va quedar al tinter - o a la màquina d'escriure - l'altre dia. Això vol dir que l'execució s'hauria de fer dins del mes d'octubre pròxim - o bé a finals de setembre i tot. Però penso que una mica més tard convindria més.

M'alegro de saber que no veus dificultats majors en la qüestió del Comité d'Honor. Jo em temia certes reaccions repa-tànies, sempre possibles, tant d'un costat com de l'altre.

Jo, si Déu vol, seré a Roma per la darrera reunió de la Comissió de l'esquema XIII, entre el dia 1 i el dia 6 d'abril. Són aquestes dates massa immediates per a tu? Jo es possible que surti d'ací el dimarts 30 de març, perquè m'haig d'aturar pel camí.

Si feu el viatge, caldria aprofitar-lo per parlar també amb Mons. Romita. Potser fóra la bona ocasió per portar-li el dossier de documentació que demana.

Espero doncs notícies teves abans de fi de mes i m'alegro per endavant de la bona ocasió que se'ns prepara de parlar llargament. Una abraçada ben cordial,

Ramon

Barcelona, 30 de març del 1965

Sr.D.Ramón Sugranyes de Franch
8, Avenue du Moléson

F R I B O U R G (Suïssa)

Estimat Ramón:

Gràcies per la teva darrera carta.

El meu viatge a Roma se m'ajorna, per això t'envio avui aquestes ratlles i oportunament t'avisaré quan el viatge es realitzi.

He parlat amb l'Alavedra i em diu que per escriure ell al Mestre Casals necessita tenir la certesa de l'assistència de Sa Santedat. Jo comprenc que això és difícil; i tornem a entrar una mica en un carreró sense sortida, però, per la meua banda, no m'atreveixo a dir-li que sí amb seguretat perquè tampoc sé el que pot passar.

Què faig? Ja sé que no és solucionar un problema plantejar-lo a un altre, però, com que tú estàs més a la vora que jo dels elements decissius, podràs dir-me alguna cosa també més exactament.

Una abraçada

Barcelona, 31 març 1965.

Ej Fimati Millet:

Ací trobareu programes
de Assis, de Florència i de Nova York,
(Naiung unides). Hi ha, en es programes
italians, dos textos diferents del text
complet "en Italia". Poden escollir el
que preferixin. En el de Nova York hi
ha el text complet en anglès.

A més, adjunto crítiques en
francès i en italià, tal com desitgeu.

Si volguessiu altres coses, no
han de fer dins d'una setmana.

Jo, sensa, seré fora de Barcelona,
però si m'heu de dir quelcom, sigueu-ho

Fribourg, 9 de abril del 1965
8, avenue du Moléson

Senyor Félix Millet Maristany
Avda. José Antonio , 634 - 7
Barcelona - 7^a

Benvolgut amic:

Ahir vaig tornar de Roma, on - com etdeia - han tingut lloc les darreres reunions de la Comissió conciliar per preparar el famós esquema XIII. Han estat uns dies de treball molt intens i, si Déu vol, fructuosos.

Pel que fa a les nostres coses, la notícia més important és que en vaig parlar clarament a l'ambaixador Garrigues. Em va convidar a dinar a l'ambaixada i, en el curs de la conversa, em va anar molt bé d'exposar-li el nostre projecte. El va trobar excel·lent i es declarà personalment disposat a ajudar-hi. Però per poder donar el seu nom pel comitè d'honor li cal consultar el Ministeri - i es comprèn. Ho farà de viva veu, la setmana entrant, en ocasió d'un viatge seu a Madrid. I em farà saber el resultat.

T'ho dic per si casualment et fós possible trobar-te amb ell a Madrid. Li vaig exposar com un projecte, encara ben poc madur, que podria conduir a resoldre la situació personal del Mestre. I això és el que l'interessà justament. Com persones responsables, li vaig donar el teu nom a Barcelona i el de l'amic Veronese a Roma.

Resta ara l'altre aspecte de l'empresa: convèncer el Mestre. Jo naturalment no et puc donar una garantia absoluta de la presència del Papa al concert. Però el que pots dir és que tot es fa per tal que hi assisteixi Sa Santedat i en el ben entès que hi assistirà. Si a darrera hora la feina li fés impossible anar-hi, no seria culpa nostra. Jo tinc la ferma esperança de que si tot es fa tal com ho hem previst i amb el Comitè d'honor, el Papa realment hi assistirà.

El que em cal, com més aviat millor, són els documents que et demanava: text, si pot ésser fins i tot una partitura, recull de premsa, etc. Car si no posem fil a l'agulla tot seguit, se'ns farà altra vegada massa tard.

Bona sort en les gestions i una cordial abraçada

Ramon

Barcelona, 12 de abril de 1965

BANCO POPULAR ESPAÑOL
Alcalá- 40-

M A D R I D (14)

Muy Sres. míos:

Ruego hagan lo necesario para subscribir a mi nombre las acciones que me corresponden, de acuerdo con los depósitos que mantengo en esa entidad, en relación con el aumento de capital acordado por el Consejo de Administración de ese Banco.

Según mis cálculos, los depósitos comprenden 33 acciones antiguas, por lo que me corresponden 3 acciones nuevas.

En consecuencia, les agradeceré se sirvan subscribir a mi nombre 3 acciones nuevas, cuyo importe pueden pasar al DEBE de mi cuenta.

Anticipándoles las gracias les saluda atentamente

Barcelona, 13 d'abril del 1965

Senyor Ramón Sugranyes de Franch
8, Avenue du Moléson

FRIBOURG (Suïssa)

Estimat Ramón:

Gràcies per la teva del 9.

Suposo que hauràs rebut els documents que en demanaves. El que no et puc enviar és una partitura perquè no la ténim.

M'agrada moltíssim el que em dius d'en Carrigues i ara faré el possible per veure'l a Madrid.

En Carrigues ja en coneix i sap la nova manera de pensar. Malgrat tot, tinc por que la reacció de Madrid serà diferent.

Aquesta dies miraré de veure a l'Alavedra per, ja sense esperar més, escriure al Mestre i posar fil a l'agulla.

T'agradiria que m'anessis donant compte dels teus desplaçaments per mantenir el contacte, el més quan jo haig de sortir de viatge pròximament.

Una abraçada,

Barcelona, 28 d'abril de 1965

Senyor Ramón Sugranyes
8, Avenue du Moléson

FRIBOURG (Suïssa)

Estimat Ramón:

He tingut una llarga conversa amb l'Alavedra, com ja t'anunciava en la meua del 13, i l'Alavedra em diu que ell està convençut (i jo també) de que no hi haurà cap problema amb el Mestre, sempre i quan tinguem la seguretat de la presència del Sant Pare, encara que hi assiteixi, o patrocini el concert, l'Am-baixador espanyol.

Tal com veig les coses, en el cas de què el Sr. Garrigues hagi trobat un bon ambient a Madrid, el que es necessita és que la Secretaria d'Estat del Vaticà dongui la conformitat a la presència del Papa. Unicament així podrem dir al Mestre que la presència del Papa ha estat acceptada. Després d'aquesta acceptació, si per qualsevol motiu aquesta presència no es pot realitzar, no serà qüestió nostra, i així quedarem bé.

Aquesta és la situació actual; tú mateix calibraràs si és o no possible seguir aquest camí, i espero que sobre això em diguis alguna cosa.

Jo estic pendent d'un viatge a Suïssa que aprofitaria per anar a Roma, si cal. Crec que el podré fer en el pròxim mes de maig. Ja t'en diré alguna cosa.

Com et demanava en la meua lletra del 13, dona'm compte, si et plau, dels teus desplaçaments.

Una abraçada,

FOEDERATIO INTERNATIONALIS "PUERI CANTORES"

Praeses:

Mgr. Florentius Romita

Roma (212) 5 maggio 1965
Largo S. Rocco 1

Illmo Professore,

la sua pregiata lettera del 16 aprile u.s. è giunta, quando io già ero partito per Loreto per le sedute del Consiglio Direttivo della Foederatio Internationalis (21- 25 aprile) dove tuttavia io ho esposto il progetto da Lei illustratomi. Il Consiglio, pur non potendo assumere al riguardo alcun onere finanziario, è stato d'accordo nel dare l'appoggio morale all'iniziativa secondo le presisazioni già da me fatte a Lei verbalmente: In particolare il Consiglio ha sottolineato tre cose:

- 1^a) L'iniziativa non solo non deve avere un colore politico (anti-franchista), ma si deve attuare d'intesa con l'ambasciatore di Spagna presso la S. Sede (ed Ella mi assicurò che l'ambasciatore non sarebbe stato contrario all'esecuzione dell'oratorio " El Pessebre" di Pablo Casals da questo diretta con l'Orfeó Català).
- 2^a) Nel coro vi siano anche i Pueri Cantores in divisa.
- 3^a) E' necessario che il Comitato organizzatore della manifestazione depositi presso l'Istituto per le Opere di Religione in Vaticano la somma necessaria a coprire a Roma le spese della manifestazione stessa: (affitto dell'Auditorium, stampa dei programmi ecc) e ciò prima di fare i passi necessari presso la S. Sede in ordine a detta manifestazione.

Essendo imminente le ferie estive, che segnano una stasi nello svolgimento delle normali attività, sarebbe necessario che entro il corrente mese di maggio la Federazione Internazionale dei Pueri Cantores potesse iniziare la preparazione della manifestazione.

Al riguardo la prego di farmi avere una formale assicurazione che il Comitato organizzatore è d'accordo con le precisazioni, che io le feci verbalmente il 24 febbraio. In tale attesa, con sensi di particolare ossequio e stima mi onoro professarmi della S.V. Illma

devmo

(Mons. F. Romita)

le 20 mai 1965
RS/L

Ill.mo e Rev.mo
Monsignore Florenzo Romita
Largo S. Rocco 1

R O M A

Monseigneur,

Je n'ai pas encore répondu à votre bonne lettre du 5 de ce mois, parce que j'attendais toujours la réponse de l'Ambassadeur d'Espagne auprès du Saint Siège quant à sa participation dans le comité d'honneur de l'exécution romaine de "El Pesebre". Lors d'un entretien personnel que j'ai eu avec Monsieur Garrigues il m'a réitéré l'intérêt qu'il portait à cette affaire, mais il a ajouté que, pour pouvoir donner son nom au comité d'honneur, il lui fallait l'autorisation de Madrid. Cette autorisation, il espérait l'obtenir au cours d'un voyage qu'il a fait à Madrid. Mais les jours passent et je n'ai pas encore reçu sa réponse.

C'est pourquoi j'ai voulu vous écrire pour que vous ne croyiez pas que j'abandonne notre projet. Une fois cette condition remplie, les autres le seront sans difficulté. Je vais écrire à l'Ambassadeur pour savoir ce qui en est.

Dans l'espoir de pouvoir vous donner prochainement des nouvelles plus précises, je vous assure, Monseigneur, de mes sentiments très sincèrement dévoués.

Ramon Sugranyes de Franch

Fribourg, 30 de juny del 1965
8, avenue du Moléson

- 5/7.

Senyor Félix Millet Maristany
Avda. José Antonio, 634, 7º
Barcelona - 7

Estimat amic:

Ahir vaig tornar de Roma i finalment crec poder-te donar bones noves gairebé definitives. Vaig tenir una llarga conversa amb l'Ambaixador Garrigues, que està totalment convençut de l'oportunitat i de l'interès de tirar endavant amb el nostre projecte. Sembla que a Madrid no li van dir ni completament sí ni completament no. I per això hem decidit de constituir un gran Comité d'Honor, encapçalat pel President del Consell i el Ministre d'Afers estrangers d'Itàlia, amb una pila d'altres personalitats romanes i, entre els espanyols, ell naturalment, Mossèn Anglès, si accepta, i ningú més. Així es farà més difícil el refús de Madrid. Ara ell envia al Ministeri una nota oficial en aqueixos termes.

Però mentres tant, els preparatius romans aniran endavant. I avui mateix surt una carta a la Secretaria d'Estat anunciant el projecte i demanant al Sant Pare d'assistir-hi personalment.

La fórmula definitiva ha estat la que et deia: és la Federació Internacional dels Pueri Cantores qui en pren l'iniciativa i la responsabilitat davant de l'autoritat romana. El president és Monsenyor Fiorenzo Romita, Chiesa di San Rocco, Largo San Rocco, Roma, el qual és persona molt ben introduïda en els ambients de la Cúria romana. Crec que valdria la pena de que et poséssis en contacte amb ell directament. També ell em demanà la teva adreça, amb la intenció d'escriure't, en tant que President de l'Orfeó.

Crec doncs que no sortiran més complicacions, àdhuc pel fet de què el Comité d'Honor romà començarà tant amunt que no es podrà discutir. Ara el que cal es començar d'una banda els assaigs i de l'altra la recollida de fons. Com que hi haurà despeses a fer a Roma (programes, lloguer de sala o millor encara de l'església del Gesù, etc.), monsenyor Romita em demanava si fora possible obrir un compte a Roma, a la Banca del Vaticà mateix, que s'anomena "Istituto per le Opere di Religione", a nom de la "Foederatio Internationalis 'Pueri Cantores'".

Però tot això són detalls dels que podrem parlar de viva veu d'ací quinze dies, quan jo vindré a Barcelona, si Déu vol. El que és important ara és confirmar la cosa al Mestre i a l'Orfeó i pensar en l'orquestra i els solistes. La data que sembla més oportuna és la del final ~~de~~ d'octubre, per tal de deixar més temps als assaigs i fer encara el concert mentre no fa massa fred per mor del Mestre.

Aquesta carta et pot semblar desordenada. Tenia pressa per escriure-la avui mateix i tinc un munt de coses a fer. Ja em diràs què en penses. Jo crec francament que ens cal llençar-nos i que així és com ens en sortirem.

Fins a aviat, una abraçada ben cordial

Ramon

Fribourg, 2 de julio de 1965

Excelentísimo Señor
Don Antonio Garrigues
Embajador de España ante la S.Sede
Piazza di Spagna
R o m a

Muy querido Señor Embajador:

Después de la conversación que tuve el placer de sostener con Vd. el lunes de esta semana, pude hablar de nuevo con Monseñor Fiorenzo Romita (Chiesa di S.Rocco, Largo S.Rocco, en Roma) que es el presidente internacional de la Federación de los "Pueri Cantores", a quien se debe la iniciativa del concierto Casals en Roma.

Hablando con él me di cuenta de que pensaba dar una gran importancia al concierto en cuestión, relacionándolo con el viaje del Papa a Nueva York, que ya se estaba rumoreando. Por ello piensa ampliar bastante el Comité de honor, llegando hasta a invitar a formar parte de él al Presidente del Consejo y a algunos ministros italianos. Quizás con esta base tan amplia sea más fácil para el Embajador de España entrar a formar parte de él. Aunque si esto no pareciese oportuno, se podría convencer a Mons. Romita de que se limitase a personalidades del mundo vaticano y eclesiásticos.

Con estas indicaciones de Mons. Romita, he redactado la nota adjunta, de la que, naturalmente, hará Vd. el uso que le parezca más conveniente.

Me es grato entre tanto reiterarle la expresión de mi agradecimiento por todas las gentilezas que tiene siempre conmigo y mandarle mi más atento saludo

Ramón Sugranyes de Franch
Presidente.

Fribourg, le 5 juillet 1965
Avenue du Moléson 8

Ill.mo e Rev.mo
Monsignore Firenze Romita
Chiesa di San Rocco
Largo San Rocco
Roma

Cher Monseigneur,

J'ai été très heureux de pouvoir m'entretenir avec vous à propos de l'exécution du "Pesebre" de Pablo Casals à Rome et d'être parvenu avec vous à des précisions si encourageantes.

Dès mon retour à Fribourg j'ai écrit le résultat de nos conversations à l'Ambassadeur d'Espagne à Rome, Monsieur Antonio GARRIGUES, à notre ami commun Avv. Vittorino VERONESE, ainsi qu'au président de l'Orfeo Catala, Monsieur Felix MILLET - MARISTANY à Barcelone.

D'ailleurs je dois me rendre moi-même à Barcelone dans une quinzaine de jours et je pourrai prendre contact personnellement avec nos amis.

En attendant je vous donne l'adresse de Monsieur Felix MILLET pour que vous puissiez vous mettre en rapport avec lui en cas de besoin : Avenida José Antonio 634, Barcelone 7.

Moi-même je serai en vacances dans mon village natal et vous pouvez m'écrire tout simplement à mon nom, Capellades (Barcelone).

Je ne manquerai pas de vous tenir au courant des nouvelles importantes que je recevrai.

Veuillez agréer, cher Monseigneur, l'assurance de mes sentiments sincèrement dévoués.

Ramon Sugranyes de Franch

Capellades, 28 d'agost del 1965

Senyor Félix Millet Maristany
Avda. José Antonio 634, 7
Barcelona - 7

Molt estimat amic:

Els darrers dies de les meves vacances a Capellades m'han portat una mala notícia, per a mi realment inesperada: la Secretaria d'Estat ha respost a Mons. Romita que no es oprotú oferir als Pares del Concili una manifestació musical, quan ja estan tan ocupats a Roma per obligacions tan diverses... I del Sant Pare, ni en parla.

Comprendràs la meva decepció. ¿Com s'ha d'intepretar aquesta negativa? Jo crec que s'ha de prendre literalment: és veritat que els bisbes van molt carregats de feina durant el Concili i es veu que la Santa Seu no vol prendre cap responsabilitat de coses que els distreguin de l'essencial.

El fet és que per a nosaltres aquesta negativa és greu i gairebé tanca de cop les possibilitats de tirar endavant amb el nostre projecte. De totes maneres, jo seré a Roma, si Déu vol, a partir del 12 de setembre i veuré si hi ha alguna possibilitat de reprendre la iniciativa. El que em sap greu és que d'avui fins a aquell dia no podré fer res més. Car haig d'anar a Bilbao a un Congrés sobre el Concili, on haig de parlar, i després a Luxembourg on tenim l'Assemblea de Pax Romana.

Escriu-me, si et plau, a Fribourg abans del 10 de setembre o després a Roma, al Hotel "Albergo Santa Chiara". I jo ja et faré saber el que pugui. Què hi farem! Una entrebancada més, en aquests temps en què ens en cauen tantes al damunt...

Una abraçada, sempre ben cordial i adolorida,

R. Suñer de Franca

Barcelona, 1 de setembre de 1.965

Sr. Ramon Sugranyes de Franch

Fribourg

Benvolgut amic:

Gràcies per la teva carta del 28 d'agost i, com pots comprendre la decepció ha estat mútua.

Crec que de moment s'ha de deixar córrer la iniciativa ja que s'ha de tenir present que el 12 de setembre és massa tard per començar a parlar.

En canvi potser es podria enfocar la cosa de cara l'any vinent i amb la presència del Sant Pare.

No deixis de dir-me a on ets perquè si cal poguem comunicar-nos.

Una abraçada,

Fèlix Millet

CONFIDENCIAL

Barcelona, 17 de desembre del 1965

Senyor Ramon Sugranyes de Franch
8, Avenue de Moléson

FRIBOURG (Suïssa)

Estimat Ramon:

Pensant que venies a passar el Nadal a Capellades, vaig telefonar-te per veure'ns. Tenia necessitat de parlar-te per donar-te compte d'unes reunions que hi ha hagut a Barcelona, en les quals, tu sense ésser-hi present hi tenies una gran influència.

No essent possible, doncs, veure't a Barcelona, i essent, per altra banda, molt difícil que jo pugui venir a Fribourg, t'escrie aquestes ratlles totalment confidencials.

Tot gira al voltant del mateix, i em refereixo al tema de la reunió que tingueren a Barcelona, a casa d'en Jordi Maragall. Ara sembla que un grup vol fer determinades gestions l'objecte de les quals és ajudar a resoldre el problema del divorci entre els diocesans de Barcelona i el seu Bisbe. Els reunits tenien fins i tot un candidat, que era Monsenyor Bonet. La fórmula era aconseguir la signatura d'un mínim de 600 a 800 sacerdots i enviar-ho directament a Secretaria d'Estat.

Jo, que no crec en aquests sistemes on intervé tanta gent i que fan la indiscreció fàcil, vaig dir-los francament que el procediment no em semblava bé. Primer, perquè per mi és contraproduent presentar un candidat, i, segon, perquè a tot plegat si pot donar un tò de revolta, que també ho crec contraproduent. Vaig dir que el més assenyat era aconsellar-se d'algué que tingués la visió de la realitat, no solament del nostre país sinó també de Roma. Com que tots plegats havíem parlat de tu, vaig oferir-me per parlar-te'n junt amb en Badia Margarit, que estava a la reunió. La meua suggerència va anar més lluny: parlar-ne amb tu i amb en Ruiz Giménez, home de bon sentit, com tu saps, i que ha de sentir-se neguitós perquè aquest problema de la nostra diòcesis es deu donar en moltes altres d'Espanya. Una altra cosa, a mi em semblava ineficaç i fins contraproduent.

Els meus punts de vista varen ser acceptats. No cal dir que la qüestió de les signatures, que segons em diuen són segures, podria fer-se, però després de la gestió personal, i en el cas de què així ho aconselliessin.

/...

Per tot això tenia necessitat de veure't, però, al no ser possible, t'escriu aquestes ratlles:

- 1r. Per a que tú em diguis si et sembla inútil la gestió, i
- 2n. per a què, en el cas de què la creguis conveient, em diguis si la conversa amb en Ruiz Giménez et sembla oportuna, i si saps si ell haurà de ser a Roma quan tú hi siguis, perquè, en aquest cas, jo faria un viatge expressament, possiblement amb en Badia Margarit.

Aquesta carta, absolutament confidencial, com pots comprendre, i que la faig forçat per les circumstàncies, doncs hauria preferit parlar-ne de viva veu, matissant una mica els problemes, te l'envio a través d'en Pau Riera, que va a Vibol-done, i tu pots contestar-me directament a Barcelona, dient únicament que creus que la gestió (com si fos el concert de Pau Casals) no és aconsellable i que saps, o no saps, segons el cas, si el Mestre (Ruiz Giménez) serà a Roma, i, en cas afirmatiu, en quins dies, entenent que tu també hi seràs per coincidir-hi.

Donem la teva adreça a Roma per qualsevol conveniència.
Gràcies!

Bon Nadal! i molts records a tots els teus.

Una abraçada,

Wengen, 29 de desembre del 1965

Estimat Felix:

La meua carta del dia 18 d'agost mes va ésser escrita abans de rebre la tua del 17, evidentment! Després, amb la nostra vinguda aquí dalt, se m'ha retardat la correspondència. Perdo!

Com et deia, marxaré a Roma el dia de Capd'any. I estic segur de que el nostre amic no hi serà aquesta vegada. Jo estic absolutament convencent de que es cal venre'l i plantejar-li el problema. Però hanen d'anar a venre'l a casa seva - d'on no crec que es vagui en tot l'hivern, pel que en va dir.

Pel demés, estic completament d'acord amb el teu punt de vista. Però considero urgent que una gestió prop del superior major es faci com més aviat millor. Ell sempre escolta els qui li parlen raonablement i li donen arguments de pes. Darrerament n'he tingut noves experiències.

A Roma, seré a l'Albergo Santa Chiara, però només per tres dies. Però això no té importància. La gestió oficial caldrà fer-la més fàcil i per escrit. Et puc dir des d'ara, però, que hanré de tornar-hi entre el 7 i el 12 de març. Potser d'aquí allà hi venrem més clar.

Mentrestant, repeteixo la felicitació - retardada - de Nadal i els millors desigs per l'any nou!

Una abraçada ben afectuosa

Ramon

Nota sobre el concierto de Pablo Casals

La Federacion internacional de los "Pueri Cantores" toma la iniciativa de ofrecer a Su Santidad el Papa y a los Sres. Obispos y Padres Conciliares, durante la proxima Sesion del Concilio, una solemne ejecucion del oratorio de PABLO CASALS, "El Pesebre".

Esta obra se ejecuto ya en las Naciones Unidas en Nueva York y constituye un canto al Principe de la Paz, en su Nacimiento de Belén. Parece pues muy adecuado que, por su caracter religioso, se pueda ejecutar asimismo ante el Concilio Vaticano II.

Se piensa que el concierto tenga lugar en una de las principales iglesias de Roma, concretamente en la del "Gesh", que pertenece a los Padres Jesuitas. A menos que la Santa Sede prefiera que se celebre en el Auditorio Pio XII, situado en la Via della Conciliazione, en un edificio propiedad de la Santa Sede.

El concierto estara colocado bajo los auspicios de un Comité de Honor, del que formaran parte el Presidente del Consejo de Ministros italiano, el Ministro de Asuntos Exteriores y el de Instruccion publica de Italia, algunas personalidades eclesasticas y otras italianas (Avv. Vittorino Veronese, por ejemplo) y los presidentes de las secciones nacionales de la Federacion de "Pueri Cantores". Para este Comité de Honor se solicita con el mayor ahinco la participacion efectiva del Embajador de España ante la Santa Sede.

La ejecucion del oratorio "El Pesebre" ira a cargo del "Orfeo Catalan" de Barcelona, acompañado por la Orquesta Municipal de dicha ciudad y de solistas españoles. Con ocasion del concierto, se piensa organizar una peregrinacion diocesana de Barcelona a Roma, presidida por el Señor Arzobispo.